

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקנז ♦ שנה יא

פ' בא ♦ ה שבט ה'תשיפג

דברי אלוקים חיים מרן רבינו הגה"ק זיע"א

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה וגו' ולמען תספר באזני בנך וגו' ויבוא משה ואהרן ויאמרו אליו כה אמר ה' אלוקי העברים וגו' כי אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה בגבולך.

רבים מהמפרשים תמחו על פרשה זו שלא נזכר בה מה יאמר משה לפרעה בבואו, כי לא נזכר בה דבר מן מכת הארבה, ומשה רבינו אומר לפרעה כי לא נזכר בה דבר מן מכת הארבה, ומשה רבינו אומר לפרעה כה אמר ה' וגו' הנני מביא מחר ארבה בגבולך, וקשה היכן מצינו שאמר לו ה' על מכת הארבה, ועיין בכלי יקר באריכות, וגם יש שכתבו שעל המטה היה כתוב כל המכות ולכן ידע משה שבא עכשיו מכת הארבה, אבל לפי זה תמוכה למה ואיך אמר משה בלשון כה אמר ה', דלא מצינו אמירה למשה על זה המכה.

ובאמת מצינו דוגמה לזה להלן בפרשת כי תשא (לב כז) שאמר משה רבינו "כה אמר ה' אלוקי ישראל שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו משער לשער במחנה והירגו איש את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרובו", וקשה דהיכן מצינו שיאמר לו ה' כן, ואם כן איך אמר משה רבינו ע"ה כה אמר ה', ורש"י פירש שה' אמר בתורתו זובח לאלוקים יחרם,, וכן הוא במכילתא. ולכן שפיר מה שאמר משה כה אמר ה', כלומר שכך כתוב בתורה.

והנה הרמב"ן כתב שם שמה שאמר "כה אמר ה'" אין הכוונה שכן כתוב בתורה במצות זובח לאלוקים יחרם (לעיל כב, יט) כי אין אלו חייבים מיתה מן הדין, אבל הוא מצוה שנאמרה למשה מפי הגבורה ולא כותבה עכ"ל הרמב"ן.

ובאמת בתנא דבי אליהו (ח"א פרק ד') כתב מעיד אני עלי שמים וארץ שלא אמר ה' למשה, לעמוד בשער המחנה ולומר מי לה' אלי ולשים איש חרבו על ירכו ולהרוג איש את אחיו ורעהו וקרובו, והוא אמר כה אמר ה', רק שמשנה רבינו היה דן בעצמו ואמר אם אומר הרגו (מבלי לומר כה אמר ה') יהיו ישראל דנין קל וחומר ויאמרו לי לא כך למדנו שאם סנהדרין ההורגת פעם אחד בשבוע מחבלנית, ולכן תלה משה בכבודו של מעלה ואמר כה אמר ה' וגו'.

ולכאורה זה מאוד תמוה לומר שח"ו משה רבינו אמר בשם ה' מה שלא אמר לו, אבל לפי הרמב"ן הנ"ל ניחא שכן אמר לו ה' באמירה בעל פה אבל לא בכתיבה, אבל לפי רש"י הוא קאי על זובח לאלוקים יחרם וכן הוא במכילתא, אבל הרמב"ן חולק על זה וכנ"ל וצריך עיון.

והנה החזקוני (בפרשה שלנו) כותב על הפסוק כה אמר וגו' שכמה נבואות ומצוות לא נתפרש היכן אמר הקב"ה כגון כאן במכת הארבה וכגון בחצות הלילה (בפסוק לעיל יא, ד) וכגון שימו איש חרבו על ירכו בעגל וכגון זאת חוקת התורה דפרשת פרה אדומה וכגון זה הדבר אשר צוה ה' דפרשת נדרים וכן הרבה שאר נביאים אמרו כמה פעמים כה אמר ה' ולא פירשו היכן אמרן ב"ה, ועל זה נאמר מקיים דבר עבדו עכ"ל, כלומר שה' מקיים דבר עבדיו הק' הנביאים ומקיים דבר עבדיו כאילו הוא אמרם בפיהם וזה בבחינת צדיק גוזר והקב"ה מקיים.

המשך בעמ' ב

דברות קודש מרן רבינו עט"ר שליט"א

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו (יא)

ראוי לדקדק למה נאמר בא אל פרעה, ובמקום אחר נאמר לך אל פרעה. עוד, למה במכת ארבה נאמר כי אני הכבדתי את לבו.

ומבאר הרה"ק בעל הקדושת לוי זי"ע כי הענין הוא שיש שני סוגי ניסים הנעשים לישראל. אחד, שהשם יתברך מעניש את המריעים לישראל ואזי חדלו הרע, שנית שהשם יתברך מהפך לבב השרים ויועצים עליהם לטובה.

והנה באחשורוש לא מצינו שנענש רק המן אבל אחשורוש הפך השם יתברך לבבו לטובה על עמו בית ישראל. וזהו הרמז בתורתנו שהנה כל מכה שימש חודש אחד, ובחצי ניסן היה מכת בכורות, ומכת ארבה היה בתחילה בחצי שבט שלושים יום קודם לפורים

וזה הרמז כי אני הכבדתי את לבו, שלבו מסור אצלי ומדה טובה מרובה נמצא עם מסור אצלי להכביד את לבו מכל שכן שאוכל אני להפוך לבב השרים והיועצים לטובה על עמו בית ישראל.

וכמו ששואלין ודורשין שלשים יום קודם כו', כן היה הרמז שלשים יום קודם לפורים שיהפוך לבב אחשורוש לטובה במה שאמר כי אני הכבדתי וכו'. ועל פי זה נפרש בא אל פרעה, כי לכאורה האיך יקרב משה את עצמו לפרעה הרשע. ולזה אמר לו השם יתברך למשה בא אל פרעה, היינו לקרב את עצמו אליו. ואם תאמר האיך אקרב לאדם רשע, אמר כי אני הכבדתי את לבו, ובידי הוא מסור ומדה טובה מרובה ויכול אני להפך טובה על עמי בית ישראל עכ"ל.

עוד יבואר שההבדל שבין הביטוי "בא" לבין "לך" הוא – כשאומרים "לך", משמעות הדבר היא שהולכים לדבר שהוא מציאות נפרדת ממני, אני מציאות אחת והדבר אליו אני הולך הינו מציאות נוספת. לעומת זאת כאשר אומרים "בא", לבוא לדבר או לנושא מסויים, משמעות הדבר היא שעלי לבוא ולהיכנס אל הענין הזה, להיות איתו לדבר אחד.

כמו כאשר משה רבינו "בא אל פרעה", הוא התייצב בפניו והודיע לו שיש בורא לעולם, וכי הוא מחוייב לציית לו, ובכך משה רבינו הביא לשבירה בעוצמתו השלילית של פרעה כך גם בכוחנו, אין לנו מה להתפעל מ"פרעה", מהעולם ומצד השלילה, אלא עלינו לראות בכל דבר, מהי ההוראה מהם לעבודת ה' שלנו.

וצריכים שהדברים יחדרו ויחלחלו בנו פנימה, ש"נבוא ונוכנס בהם, וכתוצאה מכך גם נפעל בהתאם לך.

ויה"ר שבזכות זה נצא מן המיצר למרחב ושיתהפך הכל לטובה, ונזכה לגאולה האמיתית והשלימה מתוך רחמים וחסדים מגולים אמן.

המשך דא"ח רבינו הק' זיע"א מעמ' א'

ויוצא לנו שבאמת ה' לא אמר למשה על מכת הארבה כלום ורק משה אמרו מעצמו, וה' הסכים למשה ואמר לו, נטה ירך על ארץ בארבה ויעל על ארץ מצרים וגו' כלומר שה' הסכים לדבריו וצוה לו להביא את הארבה כאשר אמר משה.

ולענ"ד אפשר לומר שה' אמר למשה אני נותן לך את הבחירה כן ותאמרו לפרעה, ולכן בחר משה להביא את הארבה, ולפי זה היה מותר לו למשה לומר כה אמר ה' וגו' הנני מביא מחר ארבה בגבולך מכיון שה' הסכים לדברי משה מה שבחר להביא ולכן שפיר אפשר לומר כה אמר ה' וגו' ודו"ק.

והנה כתוב כאן בפסוק בא אל פרעה ויש מכות שכתוב בה לך אל פרעה וכתב בעל הטורים לתרץ כי כשהיה אומר לו לילך אליו לביתו היה אומר לו בא וכשהיה אומר לו לילך אליו המימה היה אומר לו לך עכ"ל.

ולהבין זאת אפשר לומר כי כתוב לב מלך ושרים ביד ה' וגו' ולכן כשבא לביתו ששם ניכר מלכותו ולכן אמר לו "בא" שה' יבוא גם כן לפרעה מכיון שהלב של פרעה ניתן ביד ה', אבל כשהיה הולך המימה על הנהר ששם לא ניכר מלכותו לא היה ה' יתברך הולך עם משה לפרעה ולכן אמר לו לך אתה בעצמך לפרעה מפני שאין אני בא אצלו מכיון שאין דינו שם כמלך.

וגם אפשר לומר עוד טעם שבביתו היה לו לפרעה דין מלך אבל לא שהיה הולך המימה אל הנהר משום שהלך בכוונה שלא ידעו שהוא יליד אשה וצריך לילך לנקביו אלא שעשה את עצמו "עבודה זרה" ואמר שהוא לא נצרך לנקביו ואמר גם "לי יאורי ואני עשיתיני", כלומר שבנהר שם הוא היה עבודה זרה, שלו, ולכן לא יכול היה כביכול ה' יתברך לילך לשם שאין השראה השכינה במקום עבודה זרה, ולכן אמר למשה לך בעצמך ואיני יכול ללכת עימך, אבל לביתו שהיה מלך ולא היתה שם עבודה זרה, אמר ה' בוא אל פרעה שגם ה' הולך עימו, כי לב מלכים ושרים ביד ה'.

והנה נביא כאן את דברי הרבי ר' אלימלך זיע"א בספרו הק' נועם אלימלך וז"ל: הדקדוק מפורש בזה הק' "לך אל פרעה" היה לו לומר ועוד, מה זה נתנית טעם כי אני הכבדתי את ליבו, דאדרבה מאחר שהכביד את ליבו, למה לו לילך בחינם, הלא בוואדאי שלא ישמע לו, ונראה לפרש דהנה בראות הצדיק נפלאות הבורא או כשישמע מחבירו הצדיק דברים קדושים, אז הוא מתלהב בעבודת הבורא יתברך ויתעלה, מה שאין כן הרשע, שאף כשרואה נפלאות או שהצדיק מדבר אלא פעם אחד, אז הוא חוזר לפי שעה, אבל אינו מתקיים בקרבו איזה זמן, והוא ככלב השב אל קיאו, אבל כשהצדיק מדבר אליו יום יום, או בראותו נפלאות הבורא יום אחר יום יכול להיות מתקיים בידו זמן רב, וזהו שאמר בא אל פרעה בקביעות יום אחר יום ולא בדרך ארעי, ולכן לא נאמר "לך" שהוא לשון ארעי וזהו הנתנית טעם כי אני הכבדתי וכו' למען שתי אותותי, ר"ל אותיותי הקדושים, שתדבר אליו יום יום אשים בקרבו דייקא כלומר שיתקיים בקרבו זמן רב, ולא כן כשישמע אלך בפעם הראשון יחזור לסורו עכ"ל.

ומדברי קודשו אפשר ללמוד כי דברי מוסר צריכין להיות בתמידות יום אחרי יום ולא מספיק בפעם אחת, ולכן כתבו הספרים הק' שיש ללמוד ספרי מוסר יום יום, וזה קודם אפילו ללימוד משניות וגפ"ת, כי ראשית חכמה יראת ה', ותבלין היצר הרע דווקא לימוד המוסר (כן כ' האריז"ל) ולכן על זה היצר הרע עומד נגדו ואין ניתן לאדם להתבונן במצבו כי אם ילמוד ספרי מוסר ידע מה הוא מצבו באמת, וכן כתבו בשם הבעש"ט הק' שאמר על ב' דברים הוא עיקר מלחמת היצר, שלא ללמוד מוסר, ושולחן ערוך מה שנוגע למעשה אף שיוכל ליתן לאדם שילמד גם גמרא ופוסקים ופולפולי תורה, אבל על ב' הדברים האלו הוא עיקר המלחמה, ולכן עלינו להתחזק בזה ובפרט בימי השובב"ם הק' שכתבו הספרים הק' שעיקר התיקון הוא ע"י לימוד התורה הקדושה ובטהרה לשמה, ואף שבתחילה הוא שלא לשמה, אבל זה יביא ללימוד לשמה ואמרו חז"ל לעולם ילמד אדם אף שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה יבוא ללמוד לשמה.

ולכן עלינו לקבוע שיעורים בקביעות יום יום בספרי מוסר וחסידות ובפרט בספרי תלמידי הבעש"ט הק' שבאו לעולם לתקן את דורינו,

דור עקבתא דמשיחא להתחזק בהם מאוד בכל הזמנים, ובכל האופנים, ובדורינו אנו זכינו לאור הגדול בספרי רבותינו הק' זיע"א השומרי אמונים לה' ולתורתו, עלינו לקבוע בהם שיעורים תמידים כסדרם, וע"י זאת נתחזק לילך בדרכיהם הק' ובעזרת השי"ת נעשה ונצליח בגשמיות וברוחניות.

ונסיים בדברי קודשו של האור החיים הק' על הפסוק ולמען תספר וגו' שכוונת הכתוב הוא כי בא ה' להודיעו למשה כי אין תכלית הכוונה לעשות נקמה בפרעה, אלא הכוונה לחזק האותות שהם עיקר האמונה בלב ישראל כדי שיהיה רושם בל ישכח לנצח, כי כשהיה בקרבו של פרעה יהיה בזכרון בני ישראל לעולם ועד, והנה באמצעות הפלא שהפליא ה' להודיעם כי הוא שולט ברוח ובמים ובעפר ובבעלי חיים ובאש ובאור וכו' אין זה מספיק שיזכר הדבר בתמידות לעולם לחקוק האמונה, אלא באמצעות היות הפלאה כי יפליא ה' להרע את הרעה ועבדיו ולהשקותם כוסות לענה מה שלא היה כן לכל גוי, וזה לך נעימות אמרי נועם ולמען תספר באזני בנך ענין זה, והסיפור מן הנמנע שיהיה הדבר תמיד בזכרוןך, זולת באמצעות ב' תמיהות, האחד את אשר התעללתי במצרים הרי תמיה אחת הגם שהיה ה' עושה להם צרות שאין בהם שידור המערכות הטבעיות, אע"פ כן לצד רוב הצרות והמכות של עשר מכות וכל מכה היתה של ארבע וחמש מכות, לא עשה כן לכל גוי, הנה הדבר תמוה ותמיה זו לבד לא דכירי אינשי ולא יספר מעשה ה', ואמר ואת אותותי, פירוש האותות שעשה ה', ותמיה שנית שגם בלא ענין מצרים האות מעצמו הוא פלא, ובאמצעות ב' הפלאות תספר באזני בנך וכן וגו' כי תרי תמיה מדכר דכירי אנשי, ותכלית המכוין בסיפור הוא וידעתם כי אני ה' ואין עוד ותכזיבו האמונות זולת זה.

וכן תמצא כשידבר איתנו ה' ברוך הוא בהר סיני פתח דבריו יתברך ואמר אנוכי ה' אלוך וזה לך האות אשר הוצאתיך מארץ מצרים והוא שהקדים דבריו כאן ואמר וידעתם כי אני ה' שיכירו בזה בחוש הראות צדקת האמונה מה שלא השיג אדם מהעולם עד העולם ברוך אשר כן עשה לנו עכ"ל החוצבים להבות אש ויהיה רצון מלפני אבינו שבשמים שנזכה לימים שיעשה לנו ה' ניסים ונפלאות כצאתינו מהגלות וכמו שהיתה במצרים וכמו שכל צאתינו ממצרים אעשה נפלאות ע"י משיח צדקינו ברחמים ובחסדים מגולים בקרוב ממש אמן.

מרכז "אמונת חיים" קראלי

ע"ש רבוה"ק זיע"א ♦ בנשיאות מרן רבינו שליט"א

♦ ♦ ♦

ברכת מזל טוב

לידידינו החשובים אשר השמחה במעונם

הרה"ג יצחק אהרן ישראלי שליט"א

דומ"צ צאנז ומרבני אשדוד

לנישואי הבת

הרה"צ יעקב לייפער שליט"א

להולדת הבת

הרה"ג קלמן אהרן אונגלברג שליט"א

להולדת הנכדות

הרה"ח זלמן אייזנבאך הי"ו

לנישואי הבן

הר"ר ישעי' קליין הי"ו

מיקירי אנ"ש בבית שמש

להולדת הבן

יה"ר שירון רוב נחת ותענוג זקדושה מהם ומכל יוצ"ח

עובדות חיים

בא אל פרעה (י' - א')

מסופר על הרה"ק רבי יצחק מווארק'י זיע"א, ביקש פעם מגביר יהודי שילך להשתדל אצל שר הפלך בענין הנוגע לצרת הכלל. חשש אותו גביר מלכת, כי ידע שהשר הוא כעסן גדול, ועלול לגרום לו רעה. אמר לו הצדיק: ראה, הקב"ה לא אמר למשה רבנו "לך אל פרעה" אלא "בא אל פרעה, בא ונלך יחד אמר למשה, ואהיה עמך שם.

מי ומי ההולכים (י' - ח')

מסופר: היה זה שנים אחדות אחר השואה, כאשר השתתף הרה"ק בעל ה"לב שמחה" מגור זיע"א בסעודת הילולת זקה"ק הרה"ק ה"שפת אמת" (יומא דהילולא ה' שבט) יחד עם תלמידי ישיבת "שפת אמת". במהלך הסעודה אמר להם: פרעה מלך מצרים בשאלתו "מי ומי ההולכים", הציע למשה רבינו פשרה, "מי" בגימטריא חמישים, ו"מי" שוב חמישים, לאמור, חצי מהעם יצאו, ומחציתם ישארו במצרים. ומשה רבינו משיבו חד משמעית, "בנעריו ובזקניו נלך" "נלך" בגימטריא מאה, היינו ההליכה תהיה במלוא מאת האחוזים רמיזה ברורה לשלמות שהוא חותר אליה.

וימש חשך (י' - כ"א)

מסופר על הרה"ק ה"דברי חיים" מצאנז זיע"א, שהוכיח פעם יהודי אחד שהסיג את גבול רעהו, ושכר את החכירה שלו מאת הפריץ. ענה מסיג הגבול: הלא אותו האיש הוא רשע ופושע ישראל, ומצוה גדולה היא לקבור אותו. השיב לו הרבי ה"דברי חיים", מי אמר לך שיש מצוה לקבור את הרשע? אני אביא לך ראייה מן התורה הקדושה שאין זו מצוה כלל. על מכת חושך שהביא הקב"ה על מצרים, אמרו במדרש, שלפיכך לקו בחושך, לפי שהיו הרבה רשעים בישראל, ומתו בשלושת ימי אפלה, כדי שישראל יקברו אותם בימי החושך, והמצרים לא יראו, ולא יאמרו שגם ישראל לוקים. מצינו איפוא שישראל קברו את הרשעים, ולסוף כתב רש"י על הפסוק "והיה לכם למשמרת" (י"ב ו') הגיעה שבועה שנשבעתי לאברהם שאגאל את בניו, ולא היה בידם מצוות להתעסק בהן כדי שיגאלו, שנמר ואת ערום ועריה, ונתן להם שתי מצוות, דם פסח ומילה. ואם קבורת הרשעים היא מצוה, הלא כבר היו בידם הרבה מצוות, שקברו הרבה רשעים, על כורחנו נאמר שאין זו מצוה לקבור את הרשע. ועתה, סיים הרבי את דבריו, השב מהר את העסק לאותו יהודי, פן תנחם באחריתך.

החדש הזה לכם ראש חדשים (י"ב ב')

מסופר על הברון רבי שמעון זאב רוטשילד מפרקנפורט דמיין, שהיה מהדר מאד בהידורי מצוה. פעם בא אליו סופר סת"ם מרוסיה, והציע את עצמו לפניו שהוא סופר מומחה, והראה לו מכתב על ישרותו ומומחיותו מאחד מרבני רוסיה. הוא כתב לר' שמעון זאב כמה פרשיות תפילין, וכן חמש מגילות ומזוזות לכל החדרים שלו בכתב מהודר. לפני שנפרדו שאל הברון אותו אם קיבל מעות מהמזכיר שלו בכל העת שהוא בביתו? ואמר כן, ולקח הסופר פנקס מכיסו ואמר, רשום אצלי חשבון המעות וקרא לפניו, שבעשרה לחודש מאי קיבל שלושים רובל מהמזכיר, ובעשרים לחודש יוני ארבעים רובל וכו'. אמר לו הברון דבר זה פלא הוא בעיני. האם גם לסופרי סת"ם ישנם עסקים גדולים כמו אצל רוטשילד? עד שהם מוכרחים לכתוב את חשבון חודשיהם בתאריכי הגויים, שאין זה נאות לסופר ירא שמים, הלא תהילה לה' יתברך יש לנו חמישה חומשי תורה, והיה לו לכתוב על סדר פרשיות התורה, כגון ביום ג' לפרשת בהר כך וכך, וביום ה' לפרשת נשא כך וכך, לכן הרשות בידך לקבל את כל הפרשיות והמזוזות שכתבת עבורי לערי רוסיה. והמעות שקבלת ממני יהיו לך במתנה.

פניני חיים

בא אל פרעה

ב"א ר"ת ב'ריאות א'יתנה ופרעה מרמז כידוע על היצה"ר, בכדי להילחם ביצר הרע צריכים קודם כל בריאות איתנה בגוף ובנפש. (מנן רבינו שליט"א)

ולמען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים וגו' (י, ב)

אברהם אבינו השריש גדול הבטחון ביתר האבות הקדושים, והם השרישו זאת ב"ב שבטי יה, והמה בכללות ישראל.

ובכח זה הבטחון, סבלו ישראל הגלות וגם כשהיו משועבדים בחומר ובלבנים ומושקעים בעומק הטומאה, ידעו ובטחו בה' שהקב"ה יקיים הבטחתו לגאלם, ועל ידי זה שמרו עצמם מלחטוא לפני ה'.

ובזה הבטחון אנחנו ג"כ חיים וקיימים בזה הגלות המר והנמנה, אחר כל הצרות והגלות שעברו עלינו, ואנו בוטחים ומאמינים בה', שה' הגדול והנורא, בוודאי ובוודאי לא יחליף ולא ימיר שבועתו שנשבע לגאלינו.

(שומרי אמונים מאמר הביטחון פי"ג)

החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה (יב, ב)

במדרש (שמו"ר פט"ו י"ג) הה"ד (משלי ח טו) בי מלכים ימלוכו, ר"ל שהקב"ה מסר הכל ביד ישראל, וזהו שאמר הקב"ה ב"י היינו התורה הנקראת נפש אלוקי והם שמתנו של הקב"ה, מלכים מאן מלכי רבנן, אלו הת"ח, ימלוכו קרי ביה ימליכו, שהם ממליכים אותי בעולם.

(כ"ק אדמו"ר זיע"ב חוקי חיים)

קדש לי כל בכור פטר כל רחם וכו'

בכור הוא המחשבה, שהיא תחילת הדיבור והמעשה, זה קדש לי כל בכור, היינו שתקדש כל המחשבות, ואיזה מחשבות העיקרים לקדש, אמר הכתוב פטר כל רחם, היינו שעוקר הוא מחשבות רחם שעת הזיווג צריך לקדש עצמו שלא לחשוב תאוות גופניות רק בלתי לה' לבדו, זה באדם ובבהימה לי הוא היינו בשעה שהאדם עושה מעשה בהמות, יחשוב במחשבתו לי הוא, היינו לשם מצות הבורא ית' שמו, ולא להנאת עצמו כלום

(כנסת יחזקאל)

זאת חוקת הפסח

הענין כי היו ישראל במצרים במדרגה שפילה מאוד שהוצרכו להמשיך רחמים ממקום גבוה שאין נוגע שם שום חיצון וכמו שדרשו רז"ל אני ולא מלאך, בבחי' אני ה' חוקר לב בוחן כליות, וידוע הנקודה הפנימית של נפש הישראלי שבאמת טוב, ואף שהיו נראים לפנים כהמצרים, אבל השי"ת בוחן כליות ולב יודע פנימיות לבבם ושישראל התמרמרו על ריחוקם מהשי"ת ועי"ז התעורר רחמים ממקור הרחמים למעלה, ולכן כל בן נכר לא יאכל בו להורות עי"ז שאכילה הזאת היא ממקור גבוה שאין שום חציון מגיע

(ישמח ישראל)

ויצא מעם פרעה ויעתר אל ה'

ונראה לי כי איתא בגמ' במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אין יכולים לעמוד, כי הצדיק שלא טעם טעם מר לעולם אין כוחו גדול כל כך כזה, שהיה משוקע בחטא והעלה עצמו מעומק הקליפות שהיה בו זה פירוש הפסוק ויצא מעם פרעה רומז לבעל תשובה שיוצא מעומק הקליפות "ויעתר אל ה'" זה יוכל לעתור אל ה' ועוד כוחו גדול שיוכל להפוך מידת הדין למדת הרחמים, כעתר זה שמהפכת את התבואה, ולזה כווננו חז"ל בלשונם הזהב במקום שבעלי תשובה "עומדין" כי עמידה זה תפילה

(אור לשמים)

קול קראלי - 074-7962278

הליכות חיים

הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

קריאת פרשת המן אם עולה להשלים שמו"ת

ומלבד זאת כתב המג"א (סק"ה) בשם השל"ה, שיש לקרות הפרשה ביום ו' לאחר חצות [ועיין שעת" (סק"א), שהאר"ז"ל היה נוהג לקרותה מיד באשמורת יום ו'. ומ"מ ברור שלכתחילה יש לקרותה ביום ו' ולא קודם לכן, והוא מצוה מן המובחר. – ועיין שו"ת שבט הלוי (ח"ז סימן לג, א), דמן הנסיון טוב לקרוא כל יום מימות השבוע פרשה אחת עם תרגום ופירש"י אם אפשר, וכך נהגו הרבה גדולים, ולסיים הפרשה בערש"ק, או לכל הפחות לפני סעודת הבוקר].

ועכ"פ לענין דיעבד נראה, דאף בנידון דידן יצא, דכל זה הוא רק לענין מצוה מן המובחר. – וידוע מה שכתב השל"ה"ק (ח"א מסכת שבת – ח"ב בהקדמה), דכאשר קורא הפרשה שמו"ת ישים לבו ועיניו להתבונן במה שקורא, הן במצות התורה הן בדרכי מוסר, הן בכל תועלת אשר יוכל להוציא מכל ענין וענין, ולא תהיה קריאתו כמצוות אנשים מלומדה.

וכתב בספר לקוטי צבי (שער ו פ"ה): וגם כשיקרא וכו' איזה מצוה מהמצוות הנהגין בזמננו, יקבל עליו במחשבתו בשמחה עצומה לעשותה ולקיימה אם יגיע לידו, ויבקש במחשבתו מהשי"ת ויתעלה שישלח עזרו מקודש ומציון יסעדהו, לקיים כל המצוות הנהגים בזמנינו מרמ"ח מצות עשה כשתזדמן לידו, ובמצות לא תעשה יקבל עליו בכל יעבור, ויבקש במחשבתו עזרה בקודש נמצא מאוד, נגד פיתוי יצרו המסיתו תמיד, ובמצוות שאין נהגים בזמנינו יכניס צער בלבו מפאת העדר קיומם, ויבקש רחמים במחשבתו לצרף מחשבתו הטובה כמצווה ועושה, ובכל זה יהיה כוונתו לתת נחת רוח ליוצרו ובוראו ב"ה וב"ש, ולא יהיה קריאתו בתוה"ק כמצוות אנשים מלומדה ח"ו, עיי"ש. – ולכן מה טוב להתחזק ולקרות הפרשה שמו"ת כדבעי ועל הסדר, ולא על דרך גולה, רק מתוך התבוננות אמיתית ולשם שמו"ת..

שאלה: הנהוג לומר פרשת המן ביום שלישי בשלח כסגולה לפרנסה [כמובא בשם הרה"ק מהרמ"מ מרימנוב זי"ע], האם מהני להשלים שמו"ת.

תשובת הגאון רבי יקותיאל ליברמן בספרי גם אני אודך:

הנה הרבה טעמים נאמרו בטעם תקנת חז"ל להעביר הסדרא שמו"ת, וז"ל ספר החינוך (בהקדמה): ואחת מן המצות – והיא עיקר ויסוד שכולן נשענות עליו – היא מצות לימוד התורה. כי בלימוד ידע האדם המצות ויקיים אותן, ועל כן קבעו לנו חכמינו זכרונם לברכה, לקרות חלק אחד מספר התורה [פרשה] במקום קבוץ העם, שהוא בית הכנסת, לעורר לב האדם על דברי התורה והמצות בכל שבוע ושבוע, עד שיגמרו כל הספר. ולפי מה ששמענו רוב ישראל נוהגים היום לקרותו כולו בשנה אחת. ועוד חייבנו חכמינו זכרונם לברכה לקרותו כל אחד מישראל בביתו בכל שבוע ושבוע, כמו שקורין אותו במקום הקבוץ, וזהו אמרם זכרונם לברכה (ברכות ח.), לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור, כדי שישכיל בדברים יותר בקרותו אותו בביתו, עכ"ל.

וכעין זה כתב הלבוש (רפה, א) דתקנו שמו"ת כדי שיהא בקי בתורה, עיי"ש. ובפמ"ג (סימן רפה משבצ"ז סק"ב) הביא טעם נוסף, דשנים מקרא הם כנגד סיני ואהל מועד, ותרגום הוא משום דמשנה תורה היה באר היטב, עיי"ש. – וכל אלו הטעמים שייכי גם באומרו פרשת המן כסגולה לפרנסה, דסוף סוף מתבונן בפסוקים, ונעשה בקי בתורה.

ברם יש לדחות דלאו שפיר דמי למיעביד הכי, דהנה בפמ"ג (משבצ"ז סק"א) כתב, דיש לקרות קודם שנים מקרא ואחר כך התרגום, ולא יקדים התרגום. וא"כ בנידו"ד נמצא שבחלק מן הפרשה הקדים התרגום לפני המקרא של שאר הפרשה, וזה אינו לכתחילה.

ואף לפי המנהג שקורין כל פסוק ופסוק שמו"ת, ולא כל הפרשה בבת אחת מקרא ואח"כ תרגום, וכדאיתא במג"א (סק"א) דעות בזה, וע"ע שערי תשובה (סק"א) ומשנ"ב (סק"ב). וא"כ יש לומר, דכוונת הפמ"ג הוא רק לענין כל פסוק ופסוק בפני עצמו שאין להקדים קודם התרגום, וא"כ שפיר דמי בנידו"ד. – מ"מ יתכן דלא אריך למיעבד הכי לא לקרות הפרשה שמו"ת לפי הסדר, וכן משמע בפמ"ג (שם) דבעינן שיהא על הסדר. וכ"כ להדיא במשנ"ב (סק"ו) לא לקרות פסוק המאוחר קודם המוקדם רק יקרא כסדר. וא"כ לא עביד שפיר בדידן, ויל"ע.

מאות כבר נושעו! ומה איתך?

רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו' תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון

רח' דב גור 20/23 אשדוד

טל. 055-6798152

באימייל: 3118494@gmail.com

לעילוי נשמת

מרת **סימי מימי** מלכה ע"ה

בת פרלה ז"ל

נלב"ע י"ב טבת ה'תשפ"ג

ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

אדונינו מוריננו ורבינו

הגה"ק **יצחק צבי משה** זצ"ל

ברא כרעא דאבוה

אדמו"ר **אביגדור מוזס** זצ"ל

מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשעט

זכותו יגן עלינו ועכ"א

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרבנית **רייזל ראטה** ע"ה

בת הרב שמואל אהרן ז"ל

נלב"ע י"ז טבת ה'תשפ"ג

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרה"ח **יחיאל מאיר** ז"ל

בהר"ר משה אליעזר ז"ל

מרת **ברינדיל** ע"ה

בת הר"ר יהודה מנחם ז"ל

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ **משה וועבר** זצוק"ל

בהרה"צ מרדכי זצ"ל

נלבע יב כסלו תשפ"א

ת. נ. צ. ב. ה.